

Ростислав МОЛЧАНОВ

доцент кафедри,
кандидат юридичних наук

Дмитро СВЕРДЛОВ

викладач кафедри адміністративного
права, процесу та адміністративної
діяльності Дніпропетровського
державного університету внутрішніх
справ (м. Дніпро, Україна)

ЩОДО ПОСИЛЕННЯ СТАЛОСТІ КОНЦЕПЦІЇ «ПОЛІЦІЇ ДІАЛОГУ»

Міжнародний досвід вказує на недостатню комунікацію між поліцією та організаторами, а також учасниками масових заходів. Поліція Скандинавських країн проаналізувала зазначену проблематику та почала враховувати необхідність створення тривалих відносин у вигляді комунікації з організаторами та учасниками мирних зібрань. Проаналізувавши отриману інформацію, зробили висновки, що: доволі часто учасники не знають своїх прав та обов'язків, з одного боку, та не знають обов'язки поліції стосовно сприяння та захисту мирних зібрань – з іншого; не зважаючи на наявність або відсутність повідомлення про проведення масового заходу, поліція зобов'язана сприяти його проведенню, але за умов, що цей захід буде мирним. Поліція може пропонувати альтернативні варіанти заходу, якщо можуть застосовуватись обмеження чи заборони, а також пояснювати причини цих обмежень, це дуже важливо – надати організаторам заходу пояснення та обґрунтування щодо введення обмежень. Необхідність пропорційного підходу з боку поліції, який був широко сприйнятий громадами та, з іншого боку, оправдав застосування сили з боку поліції, як останньої міри впливу.

Цей підхід демонструє ефективність – попередження та деескалацію напруження. Більшість Європейських країн застосовують цю концепцію.

У 2014 році на запит України Європейським Союзом була запроваджена Консультативна Місія ЄС (КМЄС) з реформування сектора безпеки України. Правовою підставою діяльності КМЄС є Угода між Україною та ЄС щодо статусу Консультативної Місії ЄС з реформування сектора цивільної безпеки України [1]. Одним із напрямів підтримки є охорона громадського порядку, до якого належить і поліція діалогу, а саме вивчення кращих практик.

На цей час в органах Національної поліції функціонують підрозділи превентивної комунікації. Під час виконання службових обов'язків щодо захисту фундаментальних прав та свобод людини поліція повинна бути обізнаною щодо розбудови партнерських відносин, які б базувалися на довірі суспільства. Через відкритість та прозорість сприяння мирним зібранням, документування та прийняття рішень, базованих на знаннях та обміні інформацією, через тривалу комунікацію до, під час та після проведення мирного зібрання або іншого масового заходу з організаторами та учасниками поліція може вдало виконувати завдання щодо забезпечення публічної безпеки та порядку. Законність, пропорційність та необхідність у застосуванні поліцейських заходів примусу – важливий та єдиний шлях, за якого громадяни зрозуміють ці дії. Зворотна позитивна реакція з боку суспільства буде лише за умови, що поліція буде застосовувати прозору концепцію дій «без сюрпризів», документувати власні дії та нести відповідальність за кожне прийняте рішення.

У контексті забезпечення мирних зібрань в демократичному суспільстві роль «Поліції діалогу» стає дуже важливою.

Завдання «Поліції діалогу»: обмінюватись інформацією про цілі та наміри учасників, обов'язків поліції та їх дій щодо сприяння проведенню мирних зібрань та їх захисту; запобігання насильству через деескалацію, прозорість, застосування принципу «без сюрпризів» стосовно поліцейських заходів; через налагоджену комунікацію знайти вирішення конфлікту під час виникнення можливих напружень та введення необхідних обмежень.

Застосування «Поліції діалогу» потрібно на всіх етапах підготовки та проведення мирного зібрання, з окремим підходом до кожного заходу. На етапі планування налагодити обмін інформацією між поліцією та організаторами проведення заходу з метою кращої підготовки та організації проведення заходу. На етапі проведення заходу забезпечити безперервність комунікації з організаторами, а також учасниками проведення масових

заходів із фокусом на можливе виникнення напружень, а також їх деескалації. На етапі після проведення мирного зібрання (за наявності можливості) підведення підсумків із організаторами та учасниками заходу, отримання відгуків, які допоможуть вдосконалитись та створити базу для подальшого співробітництва.

«Поліція діалогу» ефективна, якщо адаптована та пристосована до особливостей тієї суспільної середовища де вона несе службу. Не існує спеціального, безпомилкового методу організації служби.

На жаль не в усіх органах Національної поліції України сумлінно поставились до відбору кандидатів, яких було «призначено» до лав «Поліції діалогу». «Поліція діалогу» це ті працівники, які добре знають громаду, соціум з якими вони працюють, їх проблеми, потреби та мотиви, що на них впливають. Мають постійно збирати та аналізувати інформацію про політичні, соціальні, релігійні, спортивні та інші події, які можуть вплинути на стан правопорядку на території обслуговування.

«Поліція діалогу» повинна бути на постійному зв'язку з представниками місцевих осередків політичних партій, громадських та правозахисних організацій, релігійних організацій тощо та надавати їм інформацію та підтримку в незалежності від того чи планують вони організувати масові заходи. Повинні прибувати на місце заходу одними із перших, створювати контакт навіть коли не має організаторів проведення заходу (спонтанне зібрання), спостерігати та розуміти цілі та наміри учасників.

Враховуючи викладене, треба зазначити необхідність якісного відбору кандидатів до лав «Поліції діалогу», постійного вдосконалення їх навичок комунікації та психології керування натовпом (з обов'язковим залученням фахівців-психологів), організації службової діяльності спрямованої на постійну комунікацію з громадою, навіть якщо відсутні масові заходи на території обслуговування. «Поліція діалогу» не призведе до «ефекту за одну ніч», але ж позитивні зміни відбудуться з часом, якщо будуть побудовані на довірі та прозорості поліцейських дій. Максимальне впровадження кращих європейських практик в діяльність Національної поліції України позитивно вплине на рівень організації та охорони публічного порядку та публічної безпеки на території держави.

1. Угода між Україною та Європейським Союзом щодо статусу Консультативної місії Європейського Союзу з реформування сектора цивільної безпеки України (КМЄС в Україні), Угоду ратифіковано Законом №142-VIII від 04.02.2015. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_012#n2

Юлія СІНИЦІНА
доцент кафедри економічної
та інформаційної безпеки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна),
кандидат технічних наук, доцент

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ: ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА

У сучасних умовах глобалізації кожна країна прагне до політичної та економічної незалежності. Для досягнення цього результату важливим постає питання про теоретичні основи державного управління розвитком національної безпеки, визначення ролі та місця інформаційної безпеки в загальній системі механізмів державного управління забезпечення національної безпеки України. В реаліях сьогодення спостерігається тенденція щодо впливу загрозливих чинників на діяльність держави, що може призвести до зниження рівня політичної, економічної та інформаційної безпеки України, а також значно вплине на національну безпеку країни загалом.

Значний внесок у дослідження суспільних відносин в межах розвитку науки державного управління в останні десятиріччя зробили такі вітчизняні й зарубіжні вчені, як В. М. Шаповал, В. Б. Авер'янов, В. Г. Афанасьєв, В. Д. Бакуменко, П. І. Надолішній, Г. В. Атаманчук, Н. Р. Нижник, Г. П. Ситник, В. В. Тертичка, Д. Н. Бахрах, О. Ю. Оболенський та ін.

Основна кількість наукових досліджень присвячена вирішенню загальних проблем